

Landsstyremøtet 2005

Forening med fire hovedoppgaver

– Den som i det moderne Norge arbeider for en bedre helsetjeneste har folket i ryggen og burde kunne regne med politikerne som heia-gjeng i flanken. Legeyrket er stadig attraktivt. Legeforeningen nyter respekt. Er da alt såre vel?

Dette spørsmålet stilte Hans Kristian Bakke, Legeforeningens avtroppende president, under åpningen av landsstyremøtet. Han besvarte selv spørsmålet. – Med hånden på hjertet kan verken vi eller helsemyndighetene hevde det. Det er selvfølgelig grunn til å glede seg over alle positive utviklingstrekk – og de er mange. Men samtidig vet vi at de utfordringer som det moderne liv byr på, blir for vanskelige for flere og flere, sa presidenten.

– Vi stilles overfor legeetiske dilemmaer som gjør våre faglige prioriteringer vanskelige. Velinformerte og selvbevisste pasienter fordrer endring av den tradisjonelle lege-rolle. Den fagligheten som vi etterstreber i spesialisthelsetjenesten har trangere kår under presset fra en foretaksøkonomi som eier- og strukturreformen ennå ikke har maktet å bringe i orden. Landets leger trenger stadig en arena hvor vi kan forene våre krefter i solidarisk arbeid for faglige og kollegiale interesser, sa Bakke.

Felles talerør

– Vi trenger fellesskap om den medisinske fagutvikling og om hvorledes vårt fag best skal implementeres og organiseres innen hel-sevesenet. Vi må ha et felles talerør som kommuniserer med samfunnet, som løfter frem forslag til bedre organisering, finansie-ring og juridiske rammer for helsetjenesten

og yrkesutøvelsen som lege, og som kan påvise behov for å endre prioriteringer i forhold til faktisk utvikling og nye mulig-heter. Vi må ha fellesskap om vilkår og struk-turer for spesialisering og kontinuerlig påfyll av ny medisinsk kunnskap, og vi trenger stadig fellesskap om arbeidet for våre økono-miske rammebetingelser og arbeidsvilkår.

– Hvis noen skulle være i tvil – jeg snakker om de fire beina Legeforeningen trenger for å stå fjellstøtt: helsepolitikk, fag-lighet, forhandling samt utdanning og forvalt-ning av spesialistreglene, sa legepresidenten.

Faglig bevisstgjøring får større gjenklang

– Legeforeningen har alltid engasjert seg i helsepolitikken. Vi fører nærmest en løpende dialog med det offentlige med det mål å få gjennomslag for våre perspektiver i helsepolitikken. Gjennom å utarbeide egne statusrapporter setter vi de saker vi vil frem-heve på den helsepolitiske dagsorden. Helse-politikk er for oss å transformere faget inn i politikken verden, sa Bakke. – Gjennom de løsninger som jeg håper landsstyret gir i organisasjonssaken, vil vi styrke forenin-gens faglige akse, og trekke denne delen av foreningen tettere inn mot foreningens dag-lige drift. Jeg har tro på at dette vil styrke vår posisjon som helsepolitisk aktør, sa han.

– Vi har lenge etterlyst myndighetenes oppfølging av Lønningutvalgenes utred-ninger om prioriteringer i helsetjenesten, sa presidenten. – Prioriteringsarbeidet trenger politisk ryggdekning. Til sjuende og sist må myndighetene med autoritet fortelle det norske folk at noe prioriteres med den følge at noe annet må vike. Prioriteringer må ha et faglig grunnlag. Det grunnlaget skal fagmil-jøene gi myndighetene. Vi har ikke etterlyst innsats fra myndighetene når det gjelder å definere hva som er god medisin. Våre fag-miljøers konklusjoner om hva som skal være anbefalt medisin, god medisinsk virksomhet og innholdet av utdanningen i de forskjellige fag, må ikke bare være uavhengig av indu-strien, men også av myndighetene som til sjuende og sist betaler gildet.

Krevende forhandlinger

– På denne dagen har vi en 14 måneders lang forhandlingsprosess med NAVO om revisjon av overenskomsten for sykehuslegene, sa Bakke. – A2-forhandlingene ble åpnet i januar i år. Kravene sentralt er konsentrert om lønns-

tillegg for assistentlegegruppen og visse for-bedringer av avtalen for øvrig. NAVO har ønsket større fleksibilitet og oppmyking av de sentrale arbeidstidsbestemmelsene, sa han.

– Sentralstyret er blitt stilt overfor noen meget krevende avveininger, hvor det ikke har vært mulig å imøtekomme yrkesfor-eningenes ulike interesser. Det å bryte for-handlingene på A2-nivå var ikke forenlig med muligheten for å forhandle B-delsavta-lene med konfliktretten i behold. En prolon-gasjon av A2-avtalen uten andre endringer enn det som følger av forliket knyttet til tvistesaker fra forrige runde, fremstod til sist som en god løsning i denne situasjonen. Det er grunn til å gi honnør til Ylf for vilje til å søke en slik løsning, sa Bakke. Vi måtte imidlertid samtidig protokollere at unntaket fra arbeidsmiljøloven skulle forstås slik at også leger uten UTA-avtale kan arbeide etter vernebestemmelsene i A2-avtalen, med mindre den enkelte lege ber om fritak etter kriteriene i arbeidsmiljøloven § 46 A.

Når det gjelder det fjerde beinet – utdan-ningsaktivitetene og forvaltningen av spe-sialistreglene, kunne legepresidenten bare konstatere at foreningens arbeid på dette området går som smurt, ja så bra at man ofte overser det. – Her må vi takke kursko-miteene i avdelingene, yrkes- og spesialfor-eningene, og ikke minst spesialitetskomi-teene for en betydelig innsats, sa Bakke. Han påpekte samtidig at det er skyer i hori-sonten. Økende funksjonsfordeling og ned-leggelse av akuttfunksjoner, som i seg selv kan ha positive sider, setter både turnustje-neste og spesialisering under press, både i forhold til kapasitet og kvalitet.

Indre struktur

– Som organisme betraktet har Legefor-eningen ikke bare fire bein, men også en struktur av indre organer som fra tid til annen bør granskes, sa Bakke. – Det har vi nå gjort i ca. 3 1/2 år. Det skal være usagt om egendiagnostikken kunne ha vært bedre, men som landsstyret vet, har vår grunnorga-nisasjon sagt meget klart at den ikke vil ha dramatiske inngrep. Ett unntak gjelder bestrebelsene for å gjøre den faglige akse i foreningen prinsipielt likeverdig med den geografiske og den yrkesmessige. Det har sentralstyret fulgt opp. Jeg vil nå bare presi-sere at sentralstyrets forslag, når det gjelder sammensetning av denne forsamling, har søkt å forene ulike interesser, sa Bakke.

Les hele talen: www.legeforeningen.no/?id=7062

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Hans Kristian Bakke under åpningen av lands-styremøtet i Bergen. Foto Lise B. Johannessen